

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi ölkədə sabitliyin bərqərar olmasında fəal rol oynayır

Bəzi Qərb dövlətlərində multikulturalizmə və tolerantlığa zidd halların baş verməsi ciddi narahatlıq doğurur

Azərbaycan müstəqillik əldə etdikdən sonra, bəşər sivilizasiyasında baş verən bütün hadisələrə öz maraqları və bəşəri dəyərlər çərçivəsində münasibətlər qurmağa üstünlük verir. Bu baxımdan ölkəmizdə formalaşdırılan dövlət-din münasibətləri də bir çoxları üçün nümunə ola bilər.

Məlumdur ki, qloballaşan dünyamızda insanları daha çox narahat edən əsas məsələlərdən biri də, dini və milli dözümsüzlükdən meydana gələn islamofobiya, antisemitizm, terror və digər təhlükələrdir. Bu təhlükələrin qarşısının alınması üçün ilk növbədə insanlar, icmalar və dövlətlər arasında multikultural və tolerantlıq dəyərlərinin bərqərar olmasına, qarşılıqlı anlaşmaya və dialoqa nail olmaq lazımdır.

Azərbaycan hökuməti bu məqsədlə müstəqilliyinin ilk illərindən Ulu Öndər Heydər Əliyevin tapşırıq və tövsiyələrini əldə əsas tutaraq ölkəmizdə dinlər və millətlər arasında harmoniya və həmrəylik yaratmaq məqsədi ilə bir sıra qurumların yaradılmasına nail oldu. Bu qurumların qarşısına qoyulan əsas vəzifə ölkəmizdə dövlət - din məsələlərinin tənzimlənməsi, eləcə də multikulturalizmin və tolerantlığın qorunaraq inkişaf etdirməsi istiqamətində fəaliyyət göstərmək olub.

Belə qurumlardan biri də Qafqaz Müsəlmanları İdarəsidir ki, hələ sovet dönmindən fəaliyyət göstərmiş və o dövr sovet ideologiyasına xidmət edib.

Azərbaycan xalqının müstəqillik uğrunda mübarizəyə qalxdığı bir dövrdə bu quruma rəhbərlik edən Şeyxülislam Allahşükür Paşazadə həzrətləri də, xalqın mübariz qisminə qoşuldu və öz nüfuzu ilə ölkədə dini zəmində qarşıdurmaların yaranmasının qarşısını aldı. Ta qədim dövrlərdən bəri bir çox xalqların, etnik qrupların və dini konfessiya nümayəndələrinin dostluq və qardaşlıq mühitində yaşadıkları bu məkanda insanlar arasında dini və milli zəmində təfriqə və qarşıdurma yaratmaq cəhdləri olsa da, Ümummilil Lider Heydər Əliyevin uzaqgörən və müdrik siyasəti bütün bu halların qarşısının alınmasında mühüm rol oynadı.

Ulu Öndərin tapşırıq və göstərişlərinə uyğun fəaliyyət göstərən Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi də, başda şeyx həzrətləri olmaqla ölkədə sabitliyini bərqərar olmasında, dini zəmində qarşıdurmaların yaranmamasında fəal rol oynadı.

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi bu gün də ölkəmizdə dövlət-din münasibətlərinin tənzimlənməsi, eləcə də beynəlxalq aləmdə Azərbaycan həqiqətlərinin təbliği baxımından mühüm işlər görür.

Şeyx həzrətlərinin bu yaxınlarda Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığının Azərbaycandakı fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Ceyms Layl Şarpla görüşü də, bu baxımdan böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Səfiri səmimi qarşılayan Şeyxülislam həzrətləri qeyd edib ki, ölkələrimiz arasında müxtəlif sahələri əhatə edən əlaqələr yüksək səviyyədə qurulub və bu münasibətlər dövlət başçılarının səyi nəticəsində mümkün olub.

Allahşükür Paşazadə həzrətləri Azərbaycanda din-dövlət münasibətləri, multikultural və tolerantlıq mühiti barədə qonağa ətraflı məlumat verərək bildirib ki, əsası Ümummillil Lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan siyasəti, hazırda Prezident İlham Əliyev inamla həyata keçirir. Daha sonra Bakıda keçirilən Dünya Dini Liderlərinin II Sammiti barədə danışan QMİ sədri qeyd edib ki, bu Zirvə toplantısında 70-dən çox dövlətin, o cümlədən, Böyük Britaniyanın, 10-dan çox nüfuzlu beynəlxalq təşkilatın 500-ə yaxın nümayəndəsi iştirak edib və burada dünyanı narahat edən bir çox mühüm məsələlər müzakirə olunub. Şeyx həzrətləri onu da səfirin diqqətinə çatdırıb ki, II Bakı Sammiti də Azərbaycanın dinlər və mədəniyyətlərarası dialoqa verdiyi mühüm töhfədir və burada qəbul olunan Bakı Bəyannaməsi də mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Allahşükür Paşazadə son illər Avropada və bir sıra Qərb dövlətlərində multikulturalizmə və tolerantlığa zidd halların baş verməsindən narahatlıq keçirdiyini və Bakı Beynəlxalq Dinlərarası və Sivilizasiyalararası Əməkdaşlıq Mərkəzinin təşəbbüsü bu ölkələrdə nifrət çağırışlarına qarşı mübarizə mövzusunda beynəlxalq konfransların keçirilməsinin planlaşdırıldığını bildirib.

Şeyx həzrətləri Azərbaycan xalqının Ermənistanın işğalına məruz qaldığını, silahlı münaqişə nəticəsində dini və tarixi abidələrimizin dağıdıldığını, rəsmi Yerevanın bu siyasətinin bütün regionda sülhə və sabitliyə ciddi təhlükə və maneə olduğunu da britaniyalı səfirin diqqətinə çatdırıb. O həmçinin, Böyük Britaniya da daxil olmaqla dünyada söz sahibi olan dövlətlərin BMT Təhlükəsizlik Şurasının 4 qətnaməsinin yerinə yetirilməsi üçün daha ardıcıl siyasət yeridəcəklərinə, münaqişənin sülh yolu ilə ədalətli və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həlli ediləcəyinə ümidvar olduğunu bildirib.

Səmimi qəbula görə QMİ sədrinə təşəkkür edən Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığının ölkəmizdəki fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Ceyms Layl Şarp öz növbəsində Şeyxülislam Allahşükür Paşazadənin regionda və dünyada sülhün, sabitliyin bərpasındakı xidmətlərini yüksək qiymətləndirib.

Bu yaxınlada Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri Şeyxülislam Allahşükür Paşazadə öz iqamətgahında həm də Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin, Moskva hökumətinin və TASS informasiya agentliyinin dəstəyi ilə təşkil olunan "Bakı-Moskva: mədəniyyətlərin dialoqu" konfransının iştirakçıları ilə görüşüb.

Tədbirdə çıxış edən Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri şeyxülislam Allahşükür Paşazadə müasir dünyada dinin çox böyük rol oynadığını, onun bəşəriyyətin mənəvi mədəniyyətinin tərkib hissəsi olduğunu qeyd edərək: "Din cəmiyyətlərdə kulturoloji rol oynayır, dini mədəniyyətdən ayırmaq mümkün deyil",-deyib.

Şeyx həzrətləri qeyd edib ki, Rusiyada və Azərbaycanda dini-mənəvi irsə yüksək səviyyədə hörmət bəslənilir və tolerantlıq ənənələri qədim tarixə malikdir. Şeyx deyib: "Ölkəmizdə məscidlərlə yanaşı, kilsələr və sinaqoqlar da fəaliyyət göstərir, yeni məbədlər tikilir. Azərbaycanda müxtəlif dinlərə mənsub insanlar dövlətin qayğı və himayəsini eyni dərəcədə hiss edirlər. Bu sözləri Rusiyada dini konfessiyaların nümayəndələrinə münasibət barədə də deyə bilərəm. Ölkələrimizin dövlət başçılarından sız səmimi münasibətləri bu prosesdə mühüm amildir. Rus Pravoslav Kilsəsi həmişə, o cümlədən müsəlmanlara münasibətdə birləşdirici, mühafizəedici rol oynayıb. Zati-müqəddəsləri Patriarx Kirill bu işə böyük zəhmət sərf edib. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Zati-müqəddəsləri Patriarx Kirillə böyük hörmət bəsləyirlər. O da öz növbəsində Azərbaycana, Azərbaycan xalqına eyni dərəcədə hörmətlə yanaşır".

Keçən ilin noyabrında Azərbaycanın paytaxtında Dünya dini liderlərinin II Bakı Zirvə Toplantısı zamanı Patriarx Kirillə çox səmimi görüş keçirdiyini deyən Şeyx həzrətləri bildirib ki, tədbirin işində dünyanın 5 qitəsinin 70-dən çox ölkəsinin, 25 ənənəvi dininin və dini məzhəblərin nümayəndələri iştirak ediblər: "Dünya dini liderlərinin Zirvə Görüşündə ən nüfuzlu nümayəndə heyəti Rusiyadan gəlib. Patriarx Kirill və mən MDB ölkələri Dinlərarası Şurasının həmsədrləriyik".

Görüşdə çıxış edən mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev isə deyib: "Biz fəxr edirik ki, Azərbaycanda bütün dini konfessiyaların nümayəndələri arasında qarşılıqlı hörmət, tolerantlıq, əsl əməkdaşlıq ab-havası yaradılıb. Gördüyünüz kimi, burada Rus Pravoslav Kilsəsinin, Katolik Kilsəsinin, yəhudi icmasının rəhbərləri iştirak edirlər. Bu, ölkəmiz üçün reallıqdır. Bu məsələdə Prezident İlham Əliyevin və Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi rəhbərliyinin yürütdüyü siyasət həlledici və çox mühüm rol oynayır".

Tədbirdə Rusiyanın TASS agentliyini təmsil edən, agentliyin baş direktor müavini Mixail Qusman deyib: "Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyev ölkədə multikultural dəyərlərin qorunub saxlanmasında müstəsna rol oynayıb. Məhz Ulu Öndər xalqın öz gücünə inamını qaytarmağa, burada yaşayan bütün millətlərin və dini icmaların hüquqlarına və mədəni-mənəvi dəyərlərinə hörmətlə yanaşmaq prinsiplərinə riayət edilməsinə nail olub. Prezident İlham Əliyev də Ulu Öndərin siyasi xəttini uğurla davam etdirir".

Mixail Qusman həmçinin qeyd edib ki, Azərbaycanda müxtəlif millətlərə və dinlərə mənsub insanlar arasında qarşılıqlı anlaşma və hörmətin bərqərar olmasında şeyxülislam Allahşükür Paşazadənin də xüsusi xidmətləri və rolu var.

Görüşdə iştirak edən Azərbaycanın Rusiyadakı səfiri Polad Bülbüloğlu çıxış edərək bildirib ki, ölkələrimizdə dini- mənəvi irsə hörmət yüksək səviyyədədir, tolerantlıq ənənələrinin isə çox qədim tarixi var. Çoxmillətli və çoxkonfessiyalı Azərbaycanda din ilə dövlət arasında münasibətlərin düzgün qurulduğunu vurğulayan səfir bildirib ki, etnik və dini müxtəliflik ölkəmizin milli sərvətidir. Polad Bülbüloğlu ümummilli lider Heydər Əliyevin şeyxülislam Allahşükür Paşazadəyə səmimi münasibəti barədə xatirələrini də görüş iştirakçıları ilə bölüşüb.

Qeyd etmək vacibdir ki, ölkəmizdə mövcud olan nümunəvi dövlət-din münasibətləri, xalqımızın milli-mənəvi və dini dəyərlərə böyük önəm verməsi, bu dəyərləri göz bəbəyi kimi qoruyub saxlaması, nəsildən-nəslə davam edən adət-ənənələrimizlə sıx bağlıdır. Ulu Öndər Heydər Əliyev milli-mənəvi dəyərlərimizə həmişə xüsusi diqqət yetirib, onların qorunması və yaşadılması üçün möhkəm təməl yaradıb. Bu təməl prinsiplərinin müasir dövrümüzdə Prezident İlham Əliyev tərəfindən qorunaraq inkişaf etdirilməsi də Heydər Əliyev irsinə sadıqlıyından irəli gəlir. Dövlət başçımızın rəhbərliyi ilə əldə edilən böyük siyasi -iqtisadi uğurlarla yanaşı, milli-mənəvi və dini dəyərlərin, adət-ənənələrin, tarixiliyin qorunması, yaşadılması və gənclər arasında təbliği də bu gün geniş vüsət alır. Burada dini radikal və qeyri-ənənəvi cərəyan mənsublarının çağırışlarına, din pərdəsi altında zərərli ideologiyalara, xurafatı, cəhaləti təbliğ etməyə cəhd göstərən dini qruplara qarşı mübarizə də xüsusi yer tutur. Bu da danılmaz faktdır ki, dini radikalizmə qarşı mübarizədə hər bir vətəndaşın fəal olması və qətiyyətli mövqe göstərilməsi də vacib şərtlərdən biridir.

Şeyxülislam Allahşükür Paşazadənin rəhbərlik etdiyi Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi də bu missiyanı layiqincə yerinə yetirməklə, dövlətimizə və xalqımıza öz xidmətini göstərir.

*"Paralel" in
Araşdırma Qrupu
Yazı Azərbaycan
Respublikasının
Prezidenti yanında*

*KİV-ə Dövlət Dəstəyi
Fondunun maliyyə
dəstəyi ilə çap olunub*